

МАТЕРІАЛИ

II МІЖНАРОДНОЇ МОЛОДІЖНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Платон мені друг, але істина дорожча»:
теоретико-практичні та методологічні
аспекти розвитку сучасних
гуманітарних наук

1 березня
2024

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів
і молодих учених філологічного факультету
Рада молодих вчених факультету іноземних мов

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної молодіжної конференції

**«Платон мені друг, але істина дорожча»:
теоретико-практичні та методологічні аспекти
розвитку сучасних гуманітарних наук**

1 березня 2024 року

ЧЕРНІВЦІ
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2024

УДК 167/168:7/9](082)
П 375

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(протокол № 12 від 20 травня 2024 року)*

П 375 **«Платон мені друг, але істина дорожча»:** теоретико-практичні та методологічні аспекти розвитку сучасних гуманітарних наук : зб. матеріалів II Міжнародної молодіжної конференції (1 березня 2024 року, м. Чернівці). За заг. ред. Тичініної А., Горохолінської І., Калинич К., Бешлей О. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2024. 256 с.

ISBN 978-966-423-859-2

У Збірнику представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі сучасної гуманітаристики: філософії, літературознавства, лінгвістики, релігієзнавства, богослов'я, культурології.

Збірник містить матеріали* II Міжнародної молодіжної конференції, яка присвячена другій річниці діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених філологічного факультету. Конференція була організована та проведена Радою молодих вчених філологічного факультету та Радою молодих вчених факультету іноземних мов Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Для науковців, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних спеціальностей.

ISBN 978-966-423-859-2

УДК 167/168:7/9](082)

** За якість і достовірність результатів дослідження
відповідальність несуть автори*

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ: ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Гаврюшенко Марія

«СЕМІОСФЕРА» – ПРОСТІР БУТТЯ КУЛЬТУРИ
ТА ПРОСТІР БУТТЯ ЛЮДИНИ В КУЛЬТУРІ 11

Ганаба Світлана, Кондратюк Олександра

«ТАНОК КУЛЬТУР» АБО ЯК КУЛЬТУРНЕ РОЗМАЇТТЯ
ДОЗВОЛЯЄ ПІЗНАВАТИ СВІТ ЛЮДИНИ..... 13

Гаталяк Надія

ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ ЗНАННЯ ТА ВІРИ
У СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ ФІЛОСОФІЇ: ПОГЛЯД ЕТЬЄНА ЖІЛЬСОНА 16

Горохолінська Ірина

ЕФЕКТИВНА СИНЕРГІЯ СВІТСЬКО-ФІЛОСОФСЬКИХ
ТА РЕЛІГІЙНО-БОГОСЛОВСЬКИХ ІНТЕНЦІЙ
В СОЦІАЛЬНОМУ Й ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОМУ: РЕНЕ ДЕКАРТ..... 19

Глушкова Софія

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК МОРАЛЬНИЙ ОРІЄНТИР СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ:
СОЦІАЛЬНИЙ ЗРІЗ..... 22

Даник Тетяна

«САД БОЖЕСТВЕННИХ ПІСЕНЬ» ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ:
ФІЛОСОФІЯ І МУЗИКА 24

Діхтярук Софія

КЛЮЧОВІ ВАЖЕЛІ ЛЮДСЬКОЇ ЕКЗИСТЕНЦІЇ
У ТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ 27

Заплітний Максим

ПРЕДМЕТНЕ ПОЛЕ НЕЙРОЕТИКИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ 29

Калініченко Віталій

БЛЯШКИ-НАКЛАДКИ З МАТЕРІАЛІВ ДОСЛІДЖЕНЬ
РІДКІВЕЦЬКОГО АРХЕОЛОГІЧНОГО КОМПЛЕКСУ VIII-X СТ..... 32

Леонтьєва Олена

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В
ПРОЄКТАХ ВЕНЕЦІЙСЬКОЇ БІЕНАЛЕ 36

Ніколенко Ксенія

МОРАЛЬНІ СКЛАДОВІ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВОЇ
КОНЦЕПЦІЇ БОГДАНА КІСТЯКІВСЬКОГО 39

Ончуленко Михайло

ПОЛІВИМІРНІСТЬ ФЕНОМЕНУ СЕКУЛЯРИЗАЦІЇ..... 41

Попаденко Антон

АКСІОНОМІЧНИЙ ПОГЛЯД НА РОЛЬ МИТЦЯ У ТВОРЕННІ ПРЕКРАСНОГО... 43

Рачук Святослав ІСТОРИЧНА ТРАВМА В РЕЦЕПЦІЯХ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА	47
Слюсар Марія НІЧНА КУЛЬТУРА СУЧАСНОГО МІСТА: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ	49
Смолянова Ольга ФІЛОСОФІЯ ЩАСТЯ	52
Сидоренко Вікторія ЗАГАЛЬНІ ПОГЛЯДИ ГЕЛЬВЕЦІЯ НА ЛЮДИНУ, ЇЇ РОЗУМОВІ СПРОМОЖНОСТІ ТА НА ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ В РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	54
Тітор Дмитро ЕКСПЕРИМЕНТ ХУДОЖНИКІВ ТА НАРОДНИХ МАЙСТРІВ У ВИШИВАЛЬНІЙ АРТІЛІ СЕЛА ВЕРБІВКА НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	57
Тітор Дмитро ХУДОЖНЬО-ВИРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ	60
Шевченко Наталія КОЛЕКТИВНА ПАМ'ЯТЬ У ПАСТЦІ ІСТОРИЧНОГО РЕМЕЙКУ	62
Dolynenko Serhii CONSTITUTING THE OTHER IN HUSSERL'S TRANSCENDENTAL PHENOMENOLOGY	65
Blasciuc Cosmin-Gabriel LIFE AND WORKS OF MARSILIO FICINO.....	67
Rogozhyna Nadiia DECODING THE DYNAMICS OF POWER: JUDITH BUTLER'S INFLUENCE ON GENDER STEREOTYPES AND INTERSECTIONALITY	69
Родіонов Олексій ETHNICITY AS A KEY CONCEPT FOR DEFINING THE NATION ACCORDING TO ANTHONY SMITH	72
Karpovich Oleksandr THE INFLUENCE OF MARXISM ON THEODOR ADORNO'S DIALECTICS	74
Malyi Yaroslav THE PHILOSOPHICAL DIMENSIONS OF CONTEMPORARY UKRAINIAN ENTREPRENEURSHIP WITHIN THE CONTEXT OF VALUE-BASED UNDERSTANDING.....	76

СЕКЦІЯ: РЕЛІГІЄЗНАВСТВО ТА БОГОСЛОВ'Я

Гулаєвич Юрій

МОРАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ФАКТОР ЗАПОБІГАННЯ АГРЕСІЇ: ФОРМАТИ
ВЗАЄМОДІЇ ПРАВОСЛАВНОГО ПАСТИРЯ ІЗ СУЧАСНОЮ МОЛОДДЮ.....80

Грищук Роман

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ХРИСТИАНСЬКОГО
ТРАКТУВАННЯ СВОБОДИ 83

Іржавський Максим

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ РЕЛІГІЙНОЇ СВОБОДИ
В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД УКРАЇНИ86

Лазарик Микола

СУЧАСНА РЕЦЕПЦІЯ ВЧЕННЯ СВЯЩЕНОМУЧЕНИКА
КИПРІАНА КАРФАГЕНСЬКОГО ПРО ЄДИНСТВО ЦЕРКВИ:
ВЕКТОР ПОШУКУ ІКОНОМІЇ 91

Луцан Ігор

МІЖПРАВОСЛАВНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ94

Майовець Андрій

АКТИ ГЕНЕРАЛЬНИХ ВІЗИТАЦІЙ У КОНТЕКСТІ
ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ УНІЙНОЇ ЦЕРКВИ XVIII СТ.....98

Марчук Анатолій

РЕЛІГІЙНО-БОГОСЛОВСЬКІ ДЖЕРЕЛА ТА СОЦІАЛЬНО-ЦІННІСНІ
ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ КАПЕЛАНСТВА В УКРАЇНІ:
БАЗОВІ ПОЛОЖЕННЯ 101

Марчук Олександр, Марчук Ірина

БАЗОВІ ПАТРИСТИЧНІ ІДЕЇ: НАКРЕСЛЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ
ДУХОВНОГО СУПРОВОДУ В ПАЛІАТИВНІЙ ДОПОМОЗІ.....104

Мілешкін Михайло

ПИТАННЯ КОНФЕСІЙНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ХРИСТИАН В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ108

Пальчик Андрій

ХРИСТИАНСЬКИЙ НАТУРАЛІЗМ У ПОШУКАХ ЦІЛІСНОЇ КАРТИНИ СВІТУ..... 110

Чорниш Василь

СОЦІАЛЬНА АКТИВНІСТЬ ХРИСТИАНСЬКИХ КОНФЕСІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ:
ЦІННІСНА І ПРАКТИЧНА ЗОРІНТОВАНІСТЬ113

СЕКЦІЯ: ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Тичініна Альона

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИЙ ДІАЛОГ / ПОЛІЛОГ
У ЗБІРЦІ СЕРГІЯ ЖАДАНА «ЖИТТЯ МАРІЇ» 116

Кравченко Лілія, Яковенко Ірина

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ МІСЬКИХ ПРОСТОРІВ У ПОЕЗІЇ КАРЛА СЕНДБЕРГА 119

Апетроасій Віолетта

АКТУАЛЬНІСТЬ ТА АФОРИСТИЧНІСТЬ ТВОРІВ ДЖОАН РОУЛІНГ
ПРО ГАРРІ ПОТТЕРА У ЧАС ВОЄННОГО ЛИХОЛІТТЯ 121

Бічер Даниела

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ
«МОЛОДІСТЬ ДОКАСІ ГУРМУЗАКІ» ДМИТРА КОВАЛЬЧУКА 124

Віщак Юліанна

ТВОРЧИСТЬ ГЕОРГІЯ НАРБУТА В ІСТОРИОГРАФІЧНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ 127

Гейко Дар'я

БІБЛІЙНИЙ ОБРАЗ-СИМВОЛ ІСУСА ХРИСТА
В ЗБІРЦІ СЕРГІЯ ЖАДАНА «ЖИТТЯ МАРІЇ» 131

Горбатюк Марина

ІМАГОПОЕТИКА ЕСЕЇСТИЧНОГО РОМАНУ «ЛИСТ В УКРАЇНУ»
ВАЛЬТРАУД МІТТІХ: НАРАТИВИ ГЕНЕТИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ 134

Дзюбак Вікторія, Тичініна Альона

ТРАНЗИТИВНІСТЬ ОБРАЗУ ВАСКО ДА ГАМИ
У КОНТЕКСТІ ІМАГОПОЕТИКИ ТЕМУ ЛУІСА ДЕ КАМОЕНСА «ЛУЗІАДИ» 136

Древаль Марія, Тичініна Альона

ЕВРІПІД ТА ЖАН РАСІН, АБО ФРАНЦУЗЬКА КЛАСИКА
ЯК ПРИХИЛЬНИК АНТИЧНОСТІ 138

Жигіда Крістіна, Апетроасій Віолетта

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНОСФЕРИ РОМАНУ ТЕСС ҐЕРРІТСЕН «ХІРУРГ» 140

Івончак Настасія

«СТВОРИТИ СЕБЕ САМУ»: СТАНОВЛЕННЯ ТВОРЧОГО «Я»
У ПОВІСТІ «ХРИЗАНТЕМИ» УЛЯНИ КРАВЧЕНКО 143

Калинич Катерина

ЖАНРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ DARK ACADEMIA
(НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ Р. КВАН «ВАВИЛОН. ПРИХОВАНА ІСТОРІЯ») 145

Кифорак Ангеліна-Іванка

БІБЛІЙНІ АЛЮЗІЙНІ МОТИВИ У РОМАНАХ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА 148

Нестерук Сніжана, Синевич Бретіслава

НАТУРАЛІСТИЧНА МІФОТВОРЧИСТЬ У ПОВІСТІ
С. КРЕЙНА «ЧЕРВОНИЙ ЗНАК МУЖНОСТІ» 151

Нікоряк Наталія ІВАН КАРПЕНКО-КАРИЙ У КІНОМИСТЕЦЬКОМУ ДИСКУРСІ	154
Очкур Андрій ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ПОВІСТІ ГРИГОРА ТЮТЮННИКА «ВОГНИК ДАЛЕКО В СТЕПУ»	158
Паніматченко Анастасія ГЕНДЕРНІ РОЛІ В ПОЕЗІЇ МІНИ ЛОЙ	162
Склярова Олена, Паладян Крістінія ЖОВНІРСЬКІ ПІСНІ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА РУМУНСЬКІЙ НАРОДНІЙ ПОЕЗІЇ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ	164
Цівінська Юлія РИТМИ ПСАЛМІВ СЕРГІЯ ЖАДАНА	166
Щербанюк Кетелин, Паладян Крістінія ПРОБЛЕМА ВІДТВОРЕННЯ РИТМУ В ПОЕТИЧНОМУ ПЕРЕКЛАДІ	168
Сажина Алла «ПИРІЖКОВА» ПОЕЗІЯ: СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД	170
Нікоряк Наталія, Карвацька Софія СПЕЦИФІКА ЯПОНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ КАЗКИ (НА ПРИКЛАДІ ЗБІРКИ КЕНДЗІ МІЯДЗАВИ «РЕСТОРАН, ДЕ ВИКОНУЮТЬ ПОБАЖАННЯ»)	174
Наместюк Світлана УХРОНІЯ В ТВОРЧОСТІ АМЕЛІ НОТОМБ	178
Чолкан Валентина УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В ЕПІСТОЛЯРІЇ ВАСИЛЯ СТУСА	180
Горбан Андрій, Маковійчук Марія ХУДОЖНЯ ПРОЕКЦІЯ ГУЦУЛЬЩИНИ В МАНДРІВНІЙ ПРОЗІ МЕНІ МЮРІЕЛ ДОВІ НОРМАН	182
Мидриган Віолета, Гуйчук Любов, Тичініна Альона ПОЕТИКА РОМАНУ Д. ОВЕНС «ТАМ, ДЕ СПІВАЮТЬ РАКИ» КРІЗЬ ПРИЗМУ АВТОБІОГРАФІЧНОГО ДОСВІДУ	184
Бояновська Тереза СОЦІОЛІНГВІСТИЧНИЙ КОНТЕКСТ ДІЯЛЬНОСТІ ЯНА ГУСА (АНАЛІЗ ФІЛЬМУ «ЯН ГУС», ЕКРАНІЗАЦІЇ ОДНОЙМЕННОГО РОМАНУ ЕВИ КАНТУРКОВОЇ)	187

СЕКЦІЯ: МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Буртник Богдана

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ СУТНОСТІ НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ:
КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ 193

Дідух Віталія

ЦІННІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ АНТРОПОЛОГІЇ
ПІД ЧАС ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ 196

Душкевич Аліна

ПОНЯТТЯ ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА
В СУЧАСНИХ МЕТОДОЛОГІЧНИХ СТУДІЯХ 198

Ісапчук Юлія

ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ АФРИКАНСЬКОГО КОНТИНЕНТУ
У ЗЗСО В АСПЕКТІ МОТИВАЦІЙНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ 201

Рак Олександр

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ 204

Підгайна Світлана

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СТАРШИХ КЛАСАХ 206

Сливчук Ірина

ТРУДНОЩІ У ВИВЧЕННІ СПОСОБІВ СЛОВОТВОРЕННЯ
У ЗЗСО (НА МАТЕРІАЛІ ІМЕННИКОВИХ НОВОТВОРІВ З 2014 РОКУ) 209

Цуркан Тетяна

ПРОЕКТНА МЕТОДИКА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ 211

Чухненко Аліса, Апетроаєй Віолетта

ПРАВО І МОРАЛЬ У ПРАЦЯХ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО 213

Гургіш Артем, Тичініна Альона

АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ 215

Дзик Роман

ПРОБЛЕМИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО АПАРАТУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПОСІБНИКУ
«ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ» (ВИДАВНИЦТВО «ЦЕНТР
УЧБОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ») 217

СЕКЦІЯ: ЛІНГВІСТИКА

Бешлей Ольга

LINGUISTIC PERCEPTIONS OF UKRAINIAN REFUGEES
IN EUROPEAN MEDIA.....221

Бизова Анна

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ CLIMATE CHANGE
В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ 224

Боднар Юлія

ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ ГІМНУ
НА ПРИКЛАДІ «ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНИ» 226

Борисевич Христина

ДИСКУРС ВІЙНИ: ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ВІЙНИ
В УКРАЇНІ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ 228

Виклюк Анна

КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА І АНГЛІЙСЬКА ФАХОВА МОВА.....231

Висовень Євгенія

МЕТАФОРИЧНА ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ДІМ
В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ 233

Єрохіна Діана

КУЛЬТУРНІ ТА ІСТОРИЧНІ ВІДМІННОСТІ У МОВЛЕННЄВІЙ ПРАКТИЦІ
МОНАРХІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРШИХ ПРОМОВ
ЕЛІЗАВЕТИ II ТА ЧАРЛЬЗА III) 235

Жовтяк Владислав

АНГЛОМОВНЕ ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ПОЛЕ ІТ-СФЕРИ..... 238

Логош Ангеліна

УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕКЛАДИ ТВОРУ ПЛАТОНА «ОБОРОНА СОКРАТА»:
ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ 241

Матвеєва Наталя

РІДНА МОВА У ТРАКТУВАННІ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ..... 246

Плоха Анастасія

КОЛОКАЦІЯ GENDER BIAS: КОРПУСНИЙ АНАЛІЗ 249

Стефурак Олена

ВИКОРИСТАННЯ КОРПУСІВ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ СКЛАДНИХ ТЕРМІНІВ 252

Франчук Богдана

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ІНТЕНЦІЇ СПОНУКАННЯ
В МОВОТВОРЧОСТІ УЛАСА САМЧУКА..... 254

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

ПОЕТИКА РОМАНУ Д. ОВЕНС «ТАМ, ДЕ СПІВАЮТЬ РАКИ» КРИЗЬ ПРИЗМУ АВТОБІОГРАФІЧНОГО ДОСВІДУ

Мидриган Віолета, Гуйчук Любов

*ОЗ «Михалківський ліцей»,
Буковинська мала академія наук учнівської молоді (Чернівці)*

Тичініна Альона

*Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича (Чернівці)
a.tychinina@chnu.edu.ua*

Роман «Там, де співають раки» американської письменниці Делії Овенс написаний у 2018 р. Він очолював списки бестселерів 2019 р. за версією New York Times Fiction та 2020 р. за версією New York Times Fiction протягом 32 тижнів поспіль. Станом на кінець лютого 2022 р. книга перебувала 150 тижнів у списку бестселерів. Прикметно, що це дебют 70-річної письменниці в художній літературі.

Ідея написати книгу про дівчинку, яка виросла на самоті на болотах, письменниця виношувала десять років. Хоч ця історія вигадана, Д. Овенс наратувала її, ґрунтуючись на своєму досвіді життя у дикій місцевості – Делія багато часу проводила у пустелях Африки, займаючись дослідницькою роботою.

У тексті роману «Там, де співають раки» втілено чимало з наукової та суспільної діяльності Делії Овенс, адже майбутня письменниця після школи вступила до університету Джорджії, де здобула ступінь бакалавра зоології, а потім і магістерський ступінь у Каліфорнійському університеті. У неї було сильне бажання розпочати вивчення поведінки тварин. Любов до природи, яку передала їй її мати, давалася взнаки. Цей інтерес звів Делію з Марком Овенсом, який став її чоловіком та науковим партнером. Разом вони переїжджають до Африки, до національного мисливського заповідника в Ботсвані в пустелі Калахарі. Там вони прожили кілька десятків років. У 1970–1990-х Д. Овенс жила в Африці та вивчала поведінку тамтешніх тварин. Випускаючи книги про свої подорожі та публікуючи статті в журналах, досягла авторитету в науковому середовищі.

Письменниця виросла у Джорджії. Тож зображені у книзі хронотопи Північної Кароліни базуються на її власному дитячому досвіді та спогадах, що становлять фактуальне тло поліморфного роману (такого, що синтезує ознаки кількох жанрових різновидів – [див. 2]).

Проте, варто наголосити, що існують певні паралелі між змістом роману та реальними подіями, а саме: членів родин Овенс підозрювали у вбивстві бракон'єра в Замбії в 1995 р. В одному зі своїх інтерв'ю Д. Овенс зазначила, що написала роман на основі власного досвіду як інтровертної любительки природи. 30 березня 1996 р. на шоу ABC news Turning Point було показано документальний фільм «Смертельна гра: історія Марка та Делії Оуенс». Тут наратується емоційна історія двох американських хлопців, які приїхали рятувати слонів від бракон'єрів та корумпо-

ваних чиновників. У фільмі також містився снафф-відео – відео, що показує не інсценізоване, а реальне вбивство. Продюсери ABC включили до цього документального фільму зйомку страти можливого браконьєра, який після пострілу в нього, зробленого людиною, обличчя якої було розмито, сіпнувся і залишився лежати на землі. Особа жертви або осіб, які зробили смертельні постріли за кадром, не розголошувались.

Проте, оператор відео відзначив, що застрелив людину пасинок Делії Овенс Крістофер. Письменниця заперечує, що хлопець знаходився у вказаний час у цьому місці. Відповіддю на спроби журналістів взяти інтерв'ю напередодні прем'єри екранізації роману стало мовчання, яке ще більше активізувало рецептивну увагу аудиторії Д. Овенс. Ця реальна інтрига дивним чином перегукується з інтригою вбивства Ендрюса Чейза у романі «Там, де співають раки» Д. Овенс.

Вбивство як механізм інтриги. Роман «Там, де співають раки» починається з прологу, дія якого відбувається у 1969 р. Місцевий красень Чейз Ендрюс знайдений мертвим на болотах. Поліція починає проводити розслідування, під час якого під підозру потрапляє місцева дикунка Кая. Хронотоп твору постає ретроспективним і фрагментарним – надалі розповідь вестиметься то в теперішньому часі, розповідаючи про перебіг розслідування, то повертатиметься в минуле, щоб познайомити читача з дорослішанням і виживанням дівчинки, яку у віці 6 років покинула одну на болотах вся її сім'я.

Д. Овенс поступово пролонгує розслідування вбивства, реалізуючи детективний вектор поліморфної жанрової матриці. У тексті читач зустрічає опис огляду місця злочину, висловлювання припущень слідчих (шерифа та помічника) щодо кандидатур людини, яка могла вчинити вбивство, сам суд, висловлювання свідків тощо. Предметом, що інтригує, виступає підвіска з мушлею, яку носив, не знімаючи, Чейз. Цю підвіску зробила Кая своїми руками, коли вони починали зустрічатися.

Кая вважала Чейза хижаком. Він спочатку зрадив її, потім згвалтував, погрожував. Вона була жінкою, яка боролася за власне виживання. Підсвідомо дівчина проводила паралель між ситуацією, в якій вона опинилася, і систематичними побиттями мами її батьком.

Щодо того, як саме Кая скоїла вбивство, читач може лише здогадуватися, позаяк цей горизонт очікування повсякчас залишається відкритим. Під час суду Том Мілтон пояснив, що Каї навіть не було у місті, коли вбили Чейза. Слідчий припустив, що їй довелося сісти на автобус з іншого міста, убити Чейза вночі (ймовірно, зіштовхнувши його з вежі з незакріпленими ґратами) і сісти на інший автобус о 2 годині ночі, щоб повернутися до Грінвіллу, куди вона, за словами свідків, їздила на зустріч з видавцями.

Читачеві зрозумілий авторський пафос – Д. Овенс абсолютно не засуджує головну героїню. У пролозі при описі болота знаходимо рядки: «Болото знає про смерть усе. Однак воно не завжди сприймає її як трагедію, і достоту – не як гріх» [1, с. 9]. Інтрига детективного роману полягає в пошуку вбивці Чейза, у поступовій пролонгації читацького горизонту сподівань, позаяк офіційно так і не було знайдено вбивцю. Проте, і читач,

і персонажі тексту (Тейт) можуть здогадуватися, що це вчинила Кая, бо в її речах було знайдено мушлю (художня деталь), що висіла на шиї Ендрюса. Розслідування ж її визнало невинною.

Роман «Там, де співають раки» Д. Овенс постає поліморфним – в оповідь органічно імплікуються детективні елементи, риси історичного та любовного романів, фрагменти прози дорослішання, психологічна канва, еконаратив – змістовні нотатки дослідження природи Північної Кароліни.

Проте, Кая опиняється у полоні своєї самотності: без спілкування важко, але людей, які розуміють, знайти ще складніше. Дівчинка прагне знайти друзів та родину, але коли люди її підводять, усвідомлює, що самотність – цілком надійна фортеця чи мушля. Саме мушля постає концептуальною метафорою образу Каї.

Список використаних джерел

1. Овенс Д. Там, де співають раки ; пер. з англ. О. Жильникової. Харків: Віват, 2021. 432 с.
2. Тичініна А. Р. Сучасні методологічні практики : навчально-методичний посібник; передмова О.В. Червінської. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. 160 с.

Наукове видання

«Платон мені друг, але істина дорожча»:
теоретико-практичні та методологічні аспекти розвитку
сучасних гуманітарних наук

*Матеріали II Міжнародної молодіжної конференції
(з міжнародною участю та благодійною метою)*

За загальною редакцією:

Тичініної Альони Романівни
Горохолінської Ірини Володимирівної
Калинич Катерини Федорівни
Бешлей Ольги Василівни

Дизайн та верстка

Юліанна Віщак

Підписано до друку 27.05.2024. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Електронне видання.
Умов.-друк. арк. 14,2. Обл.-вид. арк. 15,2. Зам. 3-005.
Видавництво Чернівецького національного університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002